

**Briuselis, 2024 m. gruodžio 12 d.  
(OR. en)**

**16801/24**

**VISA 185  
ASILE 128  
MIGR 460  
FRONT 337  
IXIM 264  
COMIX 507**

## **POSĖDŽIO REZULTATAI**

---

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato

kam: Delegacijoms

---

Ankstesnio  
dokumento Nr.: 16195/24

---

Dalykas: Siekis laikytis labiau strateginio požiūrio į ES vizų politiką  
– Tarybos išvados (2024 m. gruodžio 12 d.)

---

Delegacijoms priede pateikiamos Tarybos išvados „Siekis laikytis labiau strateginio požiūrio į ES vizų politiką“, kurias 2024 m. gruodžio 12 d. patvirtino Taryba (teisingumo ir vidaus reikalai).

**Tarybos išvadų projektas**

**Siekis laikytis labiau strateginio požiūrio į ES vizų politiką**

1. ES vizų politika, kuria reguliuojamas trečiųjų valstybių piliečių atvykimas į Šengeno erdvę ir sudaromos sąlygos teisėtam keliavimui, atlieka svarbų ir esminį vaidmenį apsaugant Šengeno erdvės vientisumą ir didinant jos atsparumą migracijos ir saugumo iššūkiams.

Be to, vizų politika atlieka svarbų vaidmenį ES tarptautiniuose santykiuose ir yra labai naudinga tiek trečiosioms valstybėms, tiek ES, nes palengvina keliones, skatina žmonių tarpusavio ryšius, taip pat turizmą ir ekonomikos augimą.

Platesniame geopolitiniame kontekste ji gali sustiprinti labiau subalansuotą bendradarbiavimą su šalimis partnerėmis pagal visapusiškas partnerystes, kuriomis remiami ES interesai, kartu atidžiai atsižvelgiant į galimą poveikį, visų pirma migracijos srautams ir susirūpinimą keliantiems saugumo klausimams. Taryba pripažįsta vizų politikos vaidmenį migracijos srities partnerysčių dialoguose, skatinant kilmės ir tranzito šalis imtis reformų, intensyvuoti pastangas kovoti su neteisėta migracija ir suderinti savo politiką su ES migracijos ir vizų taisyklėmis.

2. Taryba pabrėžia, kad joje sprendžiant su vizomis susijusius klausimus, visų pirma užsienio reikalų politikos srityje, turi būti visapusiškai atsižvelgiama į migracijos ir vidaus saugumo aspektus. Taryba akcentuoja, kad svarbu laikytis strateginio požiūrio į vizų politiką, pagal kurią priimant sprendimus turėtų būti atsižvelgiama į visų atitinkamų sričių interesus, glaudžiai bendradarbiaujant Komisijai, Europos išorės veiksmų tarnybai (EIVT) ir Tarybai, kad ateityje būtų išlaikyta tvari vizų politika. Labai svarbu, kad sprendimai dėl vizų režimo liberalizavimo ar supaprastinimo būtų rengiami ir priimami taip, kad nekiltų jokios saugumo ar migracijos rizikos.

Šiuo atžvilgiu Taryba pabrėžia, kad ES reikia taikyti visus valdžios lygmenis apimančią požiūrį, užtikrinant, kad visi atitinkami Tarybos parengiamieji organai ir poveikis politikai, visų pirma kiek tai susiję su teisingumu ir vidaus reikalais, būtų įtraukti ir į juos būtų visapusiškai atsižvelgiama kiekviename proceso etape, kai svarstoma galimybė su trečiąja valstybe vesti dialogą dėl vizų režimo liberalizavimo arba priimti sprendimą dėl vizų režimo liberalizavimo. Tai apima skaidrų kriterijų rengimą siekiant užtikrinti, kad susirūpinimą keliantys klausimai būtų tinkamai sprendžiami tiek užsienio politikos, tiek vidaus saugumo ir migracijos srityse.

3. Bevizis kelionių į ES režimas yra privilegija trečiųjų valstybių piliečiams, suteikianti jiems ne tik naudos, bet ir pareigas, ir kartu tai yra veiksminga Sąjungos priemonė, kurią reikia naudoti strategiškiau. Taryba pabrėžia, jog svarbu, kad trečiosios valstybės, kurioms, su jomis vedant dialogą dėl vizų režimo liberalizavimo, buvo suteikta vizų režimo išimtis, nuolat tenkinti nustatytus kriterijus, kad ir toliau būtų atskaitingos. Be to, visos trečiosios valstybės, kurių piliečiai be vizų gali atvykti į ES, turi nuolat tenkinti vizų režimo išimties kriterijus pagal Reglamentą (ES) 2018/1806.
4. Taryba palankiai vertina Komisijos ir EIVT diplomatines pastangas ir aktyvų dalyvavimą atkuriant vizų režimo abipusiškumą su trečiosiomis valstybėmis, kurioms taikomas bevizis režimas. Šiame kontekste labai svarbu išsaugoti valstybių narių bevizio režimo statusą. Be to, Taryba, taip pat atsižvelgdama į bendrus santykius su trečiosiomis valstybėmis ir ES interesą, pareiškia esanti labai suinteresuota užtikrinti vienodas ir teisingas sąlygas visiems ES piliečiams, keliaujantiems į trečiąsias valstybes.

5. Valstybės narės sutinka, kad susitarimai dėl vizų režimo supaprastinimo tebėra labai svarbios ES santykių su trečiosiomis valstybėmis priemonės, tačiau Taryba dar kartą patvirtina, kad vis svarbiau juos strategiškai naudoti išorės santykiuose, visų pirma siekiant platesnių Sąjungos tikslų kitose politikos srityse, ypač readmisijos politikos kontekste. Šį tikslą būtų galima pasiekti ateityje sudarant specialiai pritaikytus susitarimus, kuriuose būtų nustatytos konkrečiai šaliai taikomos sąlygos, taip pasitarnaujant ES interesams. Tačiau vizų režimo supaprastinimo susitarimai turėtų būti laikomi ne iš anksto nustatytu pirmuoju žingsniu vizų režimo liberalizavimo link, bet atskirais sprendimais. Be to, esminiu proceso elementu, jo išankstine sąlyga turėtų išlikti dabartinė praktika, kai tuo pat metu sudaromi readmisijos susitarimai ir supaprastinamas vizų režimas.
6. Siekdama skatinti ES vizų politikos nuoseklumą ir tvarumą, ES dėmesį pirmiausia turėtų sutelkti į veiksmingą ir efektyvų esamų priemonių naudojimą ir tolesnį jų stiprinimą bei tobulinimą. Tai apima, *inter alia*, bevizio režimo sustabdymo mechanizmą, Vizų kodekso 25a straipsnyje numatytą mechanizmą, optimalų Vizų informacinės sistemos (VIS) naudojimą ir sklandų Sąjungos informacinių sistemų įgyvendinimą.

Taryba pabrėžia, kad svarbu laiku ir veiksmingai įgyvendinti atvykimo ir išvykimo sistemą (AIS), Europos kelionių informacijos ir leidimų sistemą (ETIAS) ir peržiūrėtą VIS. Patikimas visų šių informacinių sistemų veikimas yra labai svarbus stiprinant sienų saugumą ir reaguojant į vidaus saugumo ir migracijos iššūkius, įskaitant piktnaudžiavimą beviziu režimu ir užsibuvimą. Šių sistemų veikimo vertinimas sąveikumo požiūriu padės suformuoti veiksmingesnį ES atsaką į būsimus iššūkius.

Taryba taip pat pabrėžia, kad priimta daug teisės aktų, susijusių su šiomis informacinėmis sistemomis ir jų įgyvendinimu ateinančiais metais, įskaitant Šengeno vizų procedūrų skaitmenizaciją. Dabartinės skaitmenizacijos tendencijos kartu su sąveikumo sistemos įgyvendinimu, įskaitant automatizuotą rizikos vertinimą ir daugybinių tapatybių aptikimą, suteiks įvairesnės informacijos apie keliautojus. Šie išsamesni duomenys dar labiau prisidės prie vizų procedūrų ir gali padėti nustatyti piktnaudžiavimo atvejus ir sumažinti jų skaičių, taip pat remti svarstymus ir stebėseną pagal bevizio režimo sustabdymo mechanizmą.

7. Taryba tikisi, kad bus greitai patvirtintas peržiūrėtas bevizio režimo sustabdymo mechanizmas, kuris padės ES geriau kovoti su piktnaudžiavimu beviziais režimais, įskaitant, visų pirma, trečiųjų valstybių piliečių, kuriems taikomas bevizis režimas, piktnaudžiavimą prašant tarptautinės apsaugos. Taryba taip pat pareiškė remianti trečiųjų valstybių, kurių piliečiai gali be vizų patekti į ES, stebėseną ir ataskaitų apie jas teikimą. Šis sustiprintas tikrinimas bus svarbus nustatant galimus iššūkius bei reaguojant į juos ir padės kurti saugesnę ir atsparesnę Europos Sąjungą.
8. Taryba pabrėžia, kad ES turi ne tik skubiai patvirtinti peržiūrėtą bevizio režimo sustabdymo mechanizmą, bet ir toliau būti budri, kiek tai susiję su esamais ir naujais iššūkiais, kad būtų užkirstas kelias piktnaudžiavimui ES vizų režimu. Tokius iššūkius reikia sistemingai stebėti ir reaguoti į juos, visų pirma siekiant užtikrinti, kad valstybės, kurioms taikoma vizų režimo išimtis, netaptų neteisėtos migracijos centrais. Šiuo atžvilgiu būtina, kad trečiosios valstybės, ypač ES kaimyninės valstybės, vizų politiką skubiai suderintų su ES vizų režimu, kad būtų sumažintas galimų piktnaudžiavimo atvejų skaičius ir užtikrintas bevizio režimo tarp ES ir šių valstybių tvarumas. Tiek pat svarbu, kad vizų politiką suderintų trečiosios valstybės, pradėjusios dialogą su ES dėl vizų režimo liberalizavimo, kuris apima šį kriterijų. Nors ES turėtų tęsti diplomatinę informavimo veiklą ir palaikyti aukšto lygio ryšius su trečiosiomis valstybėmis, ji tikisi, kad jos aiškiai įsipareigos imtis būtinų priemonių veiksmingai kovoti su piktnaudžiavimu.

9. Taryba pripažįsta, kad ES turėtų imtis tolesnių veiksmų, kad sumažintų prieglobsčio prašytojų piktnaudžiavimo vizomis riziką. Siekdama sumažinti atvejų, kai su viza į Šengeno erdvę atvykę trečiųjų valstybių piliečiai pateikia prieglobsčio prašymus, ir gauti išsamesnius statistinius duomenis apie šį reiškinį, Taryba pabrėžia, kad vykdant prieglobsčio procedūras reikia sistemingai tikrinti VIS ir registruoti atvejus, kai prieglobsčio tikslais tapatybė nustatyta sėkmingai. Šia praktika užtikrinama, kad būtų tinkamai atsižvelgta į prašymus pateikusių asmenų su vizomis susijusią ankstesnę informaciją, ir stiprinami ES pajėgumai veiksmingiau tvarkyti prieglobsčio prašymus. Būtinai veiksmingo prieglobsčio valdymo elementai yra glaudesnis vizų ir prieglobsčio institucijų bendradarbiavimas ir dalijimasis duomenimis, keitimosi patirtimi skatinimas, taip pat atitinkamų duomenų integravimas ir analizė ES lygmeniu.

Šiame kontekste taip pat itin svarbu, kad peržiūrėtoje sistemoje EURODAC būtų kuo greičiau nustatytas tinkamas mechanizmas saugoti įvairesnius duomenis apie prieglobsčio prašytojus. Šiuo tikslu Taryba ragina kartu su sistema EURODAC toliau įgyvendinti peržiūrėtą VIS, siekiant užtikrinti, kad valstybės narės veiksmingai dalytųsi informacija apie prašymą išduoti vizą pateikčius asmenis, taip padedant nustatyti galimus saugumo ir migracijos iššūkius ir sudarant sąlygas rinkti tarpsisteminius statistinius duomenis. Ilguoju laikotarpiu susijusius statistinius duomenis sąveikumo sistemoje teiks centrinė ataskaitų ir statistinių duomenų saugykla (CASS). Tačiau, kol tai neužtikrinama, Taryba ragina Komisiją toliau nagrinėti galimybę geriau pasinaudoti eu-LISA statistinių duomenų teikimo pajėgumais, įskaitant duomenų, kuriais dalijamasi, analizę, nes tai galėtų padėti nustatyti kintančias tendencijas ir pagerinti rizikos analizę.

10. Gerai veikianti grąžinimo ir readmisijos sistema padeda kovoti su neteisėta migracija. Veiksmingas Vizų kodekso 25a straipsnyje numatyto mechanizmo naudojimas yra esminis elementas gerinant bendradarbiavimą su trečiosiomis valstybėmis readmisijos srityje. Pripažindama diplomatinės ir operatyvines pastangas, kurių ėmėsi Komisija, EIVT ir valstybės narės, ir skatindama išlaikyti palankią mechanizmu užtikrinamą dinamiką, Taryba pabrėžia, kad, išlaikant lankstumą, proceso įgyvendinimas turėtų būti dar labiau optimizuotas, kad būtų sukurtas veiksmingesnis ir patikimesnis mechanizmas. Vertinant atitinkamas trečiąsias valstybes taip pat reikėtų atsižvelgti į galimas grėsmes viešajai tvarkai ir vidaus saugumui, kurias kelia grįžti įpareigoti jų piliečiai. Svarbu, kad atitinkamos trečiosios valstybės dėtų visas pastangas padidinti savo bendradarbiavimo lygį, ypač kai tai susiję su jų piliečių readmisija ir visų įsipareigojimų pagal atitinkamus readmisijos susitarimus ar tvarką laikymusi. Taryba pabrėžia, kad trečiosioms valstybėms reikia pasiūsti aiškią ir vieningą žinią, kad jei jos per pagrįstą laikotarpį nepagerins bendradarbiavimo, bus imamasi tolesnių priemonių. Atsižvelgiant į tai, neturėtų būti atmetama galimybė ateityje išnagrinėti teisėkūros reformą, susijusią su 25a straipsnyje numatytu mechanizmu.
11. Taryba pabrėžia, kad reikia darniau taikyti esamus vizų srities teisės aktus, visų pirma, kad visos valstybės narės visapusiškai įgyvendintų Vizų kodeksą. Mokymas yra svarbi priemonė šiam tikslui pasiekti, todėl valstybės narės turėtų skatinti naudotis Vizų kodekso mokymo programa. Siekiant suderinto įgyvendinimo turi būti imamasi tolesnių priemonių, kad būtų sumažintos palankiausių vizų išdavimo sąlygų paieškos galimybės, visų pirma vykdant tvirtesnę ir geriau koordinuojamą vietos lygmens bendradarbiavimą Šengeno klausimais.

12. Kintant migracijos tendencijoms ir sudėtingėjant pasauliniams judumo procesams, ES turi dėti daugiau bendrų pastangų, kad apsaugotų savo išorės sienas ir Šengeno erdvės vientisumą. Taryba pripažįsta, kad svarbu atlikti išsamią ES vizų politikos peržiūrą siekiant sustiprinti Šengeno erdvės saugumą ir remti ES migracijos politikos sistemą. Laikydamosi holistinio ir į ateitį orientuoto požiūrio, ES gali geriau prisitaikyti prie kintančios migracijos dinamikos, užkirsti kelią aktualioms migracijos ir saugumo iššūkiams ir piktnaudžiavimui vizų režimu ir į juos reaguoti. Taryba palankiai vertina Komisijos įsipareigojimą parengti Sąjungos vizų politikos strategiją, kuria būtų reaguojama tiek į dabartinius, tiek į būsimus iššūkius.
-